

ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ, ਜੇ.

ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ—ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1963 ਦਾ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 479

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ (1908 ਦਾ ਧਾਰਾ 5ਵੀਂ) — ਆਦੇਸ਼ 5 ਨਿਯਮ 12 ਤੋਂ 20— ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 4ਵਾਂ ਅਧਿਆਇ 7-ਬੀ — ਸੰਮਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਢੰਗ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ—ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ—ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ .

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 5 ਨਿਯਮ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਵਿਵਹਾਰਕ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਸੇਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 1(i) ਅਧਿਆਇ 7-ਬੀ ਭਾਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ (a), ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਖੰਡ 4ਵਾਂ, ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰ ਨੂੰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗਿਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸੇਵਾ 5, ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ 12 ਤੋਂ 16 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੇਕਰ ਕੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਭਾਗ (ਬੀ) ਦਾ ਨਿਯਮ 2 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ. ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਸਲਾਮਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਯਮ ਨੰਬਰ 3 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮਿਤੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਜੱਜ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਫੀਸਾਂ, ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਪੈਸਾ ਆਦਿ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਦੋ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਮੁਕਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰਾਲ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਛੱਡੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਰਵਰ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ

ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਫੁੱਟ-ਨੋਟ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਦੂਜੀ ਤਾਰੀਖ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਭਾਗ (ਸੀ) ਦਾ ਨਿਯਮ 1 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਸੰਮਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਯਮ 3(5ਵਾਂ), ਕੋਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 5 ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਉਚਿਤ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਸੰਮਨ ਨੂੰ "ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ" ਉਪ-ਨਿਯਮ (vi) ਆਰਡਰ 5 ਨਿਯਮ 20 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ 7-ਬੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਯਮ 4 ਇਸ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਬਿਆਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਸ ਸਰਵਉੱਚ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿੱਜੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੰਮਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਾਡਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੋੜ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਵਿਆਪਕ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਮੌਕੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ, ਇਹ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ-ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ- ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜੋ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮਨ ਦੀ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਲੋੜੀਂਦੀ ਚੌਕਸੀ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤਤਾ ਨਾਲ ਨਿਆਂਇਕ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਸੱਚੀ ਅਤੇ ਡੂੰਘੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਨਿਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਹੁੰਦਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ 31 ਜੁਲਾਈ, 1963 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੇਧ ਲਈ 1908 ਦੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜਾਬਤਾ ਅਨੁਛੇਦ 5ਵਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇਜੀ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਬਟਾਲਾ, ਮਿਤੀ 27 ਫਰਵਰੀ 1963 ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਖਾਰਜ ਕਰਕੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

ਐਚ.ਐਲ. ਸਰੀਨ, ਮਿਸ ਆਸ਼ਾ ਕੋਹਲੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ।

ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਸ.ਐਸ. ਦੀਵਾਨ ਵਕੀਲ।

ਆਦੇਸ਼

ਦੁਆ ਜੇ.-ਇਹ ਸੇਧ ਵਿਦਿਅਰਥੀ ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਜੱਜ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇਜੀ, ਅਧੀਨ ਜੱਜ 1st ਕਲਾਸ, ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਦੇਸ਼ 9 ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 30 ਨਵੰਬਰ 1961 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਹਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਉਠੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਲਈ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀਪਾ ਸੀ। ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹੈ। ਲਹਿਮੀ ਅਤੇ ਦੀਪਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਾਰੇ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਚੌਥੇ ਦਰਜੇ ਵਿੱਚ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। 314 ਕਨਾਲ 8 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਹਿਮੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਅੱਧੀ ਉਸਦੀ ਨੂੰਹ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੀਪਾ ਦੀ ਤਾਰੇ ਵਿਧਵਾ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੀਪਾ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। 16 ਦਸੰਬਰ 1957 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਾਰੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। 22 ਨਵੰਬਰ 1958 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਹਿਮੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲੱਛਮੀ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਚਨੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 11 ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਦਾਤਾ-ਪੁੱਤਰੀ ਹੈ। ਲਹਿਮੀ। 22 ਅਕਤੂਬਰ 1959 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲੱਛਮੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਨੀ. 18 ਮਾਰਚ, 1961 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਇੰਤਕਾਲ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ। 29 ਮਾਰਚ 1961 ਨੂੰ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 10 ਜੂਨ 1961 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 12 ਅਗਸਤ 1961 ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਚਨੀ ਨੂੰ 11,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ 8 ਅਗਸਤ 1961 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 10 ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਿਆਂ ਲਗਭਗ 88 ਕਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਚਨੀ, ਮਿਤੀ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ 1959। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ 314 ਕਨਾਲ 8 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਹਿਮੀ ਦੇ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਚਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ 30 ਨਵੰਬਰ 1961 ਨੂੰ ਇਕਪਾਸੜ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਮਾਹਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੇਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਵਾਦ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 8 ਅਗਸਤ 1961 ਨੂੰ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਮ ਚੰਦ ਵਕੀਲ ਬਟਾਲਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਜੀਤ ਲਾਈ ਰਣਦੇਵ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਦੁਆਰਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਫੀਸ ਅਤੇ ਲਿਫ਼ਾਫ਼ਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਗਲੀ ਤਾਰੀਖ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ 6 ਅਕਤੂਬਰ 1961 ਸੀ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 3 ਚੈਪਟਰ 7-ਬੀ(ਬੀ), ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਾਲੀਅਮ 4 ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ

ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਤਾਰੀਖ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 6 ਅਕਤੂਬਰ 1961 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਿੱਖਿਆਰਥੀ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, 13 ਨਵੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਤਾਰੀਖ। 13 ਨਵੰਬਰ 1961 ਨੂੰ ਵਿਦਿਅਕ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 6 ਫੀਫਾਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਧਿਰੀ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਲਈ ਅਗਲੀ ਤਾਰੀਖ 29 ਨਵੰਬਰ 1961 ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਸਰਵਰ ਨੇ 8 ਅਗਸਤ 1961 ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਝੂਠੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਅਸਲੀਲ ਕਾਹਲੀ ਜੋ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਕੋਈ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 6 ਅਕਤੂਬਰ 1961 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੰਮਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ 8 ਅਗਸਤ 1961 ਦੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਸੰਮਨ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕਿ ਜੇ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸੇਵਾ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅਣਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕਹਿ ਕੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ 13 ਨਵੰਬਰ 1961 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਤਾਰਬੰਦੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਗਰੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਜਿਸ ਵੱਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 8 ਦਸੰਬਰ 1961 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਰਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਨੇ ਨਿਯਮਤਤਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 8 ਅਗਸਤ 1961 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰ ਨੇ ਸੇਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ. ਇਹ ਦਲੀਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਵੀ ਸੰਮਨਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰ ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਸਰਵਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ

ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ 'ਤੇ ਸੰਮਨ ਚਿਪਕਾਏ ਸਨ। ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਖੁਦ ਗਰੀਬੂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਚੌਕੀਦਾਰ ਐਂਡ ਆਰ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਲੰਬੜਦਾਰ ਅਤੇ ਗਿਆਰ੍ਹਵੇਂ ਘੰਟੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ-ਫਰਮਾਨ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਢੁੱਕਵੀਂ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਆਰ 1 ਮਿਤੀ 8 ਅਗਸਤ 1961 ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਆਰ 2 ਮਿਤੀ 21 ਸਤੰਬਰ 1961 ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਸੰਮਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਛਾਣਬੀਣ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅੱਗੇ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਝੂਠੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਆਰ. 4 ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ 13 ਨਵੰਬਰ 1961 ਨੂੰ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ 13 ਨਵੰਬਰ 1961 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਰੀਖ਼ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਧਿਰੀ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਗਵਾਹ ਗਰੀਬੂ, ਚੌਕੀਦਾਰ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੰਬੜਦਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਗਵਾਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਗਿਆਰ੍ਹਵੇਂ ਘੰਟੇ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੋਸੈਸ-ਸਰਵਰ (ਆਰ. ਡਬਲਯੂ. 2) ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਆਰ. 4 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਿਆ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। 13 ਨਵੰਬਰ 1961 ਨੂੰ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੀ ਦਲੀਲ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬਣਦੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਰੀਵਿਜ਼ਨ 'ਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਦਰਅਸਲ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾ ਸਕੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਰ 'ਤੇ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਵੀ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਲਟਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ, ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਆਰਡਰ 5 ਨਿਯਮ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਇਹ ਵਿਵਹਾਰਕ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਏਜੰਟ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸੇਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 1(i) ਅਧਿਆਇ 7-B ਭਾਗ (a), ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਖੰਡ 4ਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 5 ਨਿਯਮਾਂ 12 ਤੋਂ 16 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੇਕਰ ਕੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਭਾਗ (ਬੀ) ਦਾ ਨਿਯਮ 2 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ. ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਸਲਾਮਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਯਮ ਨੰਬਰ 3 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮਿਤੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਜੱਜ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿ ਫੀਸਾਂ, ਡਾਈਟ ਮਨੀ ਆਦਿ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਦੋ ਤਾਰੀਖਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਕੋਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰਾਲ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਛੱਡੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫੁੱਟ-ਨੋਟ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਦੂਜੀ ਤਾਰੀਖ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਭਾਗ (ਸੀ) ਦਾ ਨਿਯਮ 1 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਸੰਮਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਯਮ 3(5ਵਾਂ) 'ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 5 ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇ, ਇਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਾਜਬ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਸੰਮਨ ਨੂੰ "ਵਿਵਸਥਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ" ਉਪ-ਨਿਯਮ (vi) ਆਰਡਰ 5 ਨਿਯਮ 20 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਨਿਯਮ (vi) ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ 7-ਬੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਯਮ 4 ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਬਿਆਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਜੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸੋਚ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਸ ਸਰਵਉੱਚ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡਾ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੰਮਨਾਂ

ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਡੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੋੜ 'ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਲਗਭਗ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜੋ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਮੌਕੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ, ਇਹ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਕੇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 8 ਅਗਸਤ 1961 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਫੀਸ ਆਦਿ ਲਈ ਕੋਈ ਨੇੜਲੀ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਕੋਈ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਤਰੀਕਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਸੰਮਨ ਭੇਜਣ ਲਈ ਲਿਫਟ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਜੇਕਰ 8 ਅਗਸਤ 1961 ਦੀ ਇਨਕਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੱਕੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਗੀਣ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਵੇਂ ਢੁਕਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਇਸ ਭੁੱਲ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰਨੀ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ 6 ਅਕਤੂਬਰ 1961 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਨਵੇਂ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਵਿਦਿਆਲੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੰਮਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸਿੱਧੇ ਸੇਵਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਪਰ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 8 ਅਗਸਤ 1961 ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸਾਧਾਰਨ ਅਤੇ ਅਸਲੀਲ ਕਾਹਲੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ - ਮੁਦਈ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ - ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਇਸ ਅਸਾਧਾਰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਣ ਲਈ। ਪਰ ਉਸਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖੇ ਗਏ ਸੰਮਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਬਲਕਿ ਉਸਨੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਦੇ ਵਾਧੂ ਢੰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਮੁਫਤ ਹੱਥ ਦਿੱਤਾ। ਲਗਾਵ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੁਆਰਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਦੇਵਾਂ) ਰੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ 13 ਨਵੰਬਰ 1961 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਮੈਂ ਇਸ ਕੇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਹੀ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਲਈ ਮਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ - ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਚੈਨ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਸਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ।

8 ਦਸੰਬਰ 1961 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੱਲ ਹੁਣ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿ ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ। ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਬਦਲੀ ਹੋਈ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵੀ ਇਹ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਟ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਪਰ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਵੀ ਬਦਲੀ ਹੋਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਪਏ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੰਦਭਾਗੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ R4 ਜਿਸ ਦਾ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖੋਜਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਬਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਰਟ ਰੀਡਰ ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਏ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਸੇ ਮਾਸੂਮ ਜਾਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਕਾਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਗਾਇਬ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਨਾਖੁਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਖਦਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਲਈ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਨ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਗਰੀਬ ਚੌਕੀਦਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੰਘ ਲੰਬੜਦਾਰ ਅਤੇ ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੇਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਚਿਤ ਸੇਵਾ ਦੀ ਘਾਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਮਨ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਗਲਤ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੇਵੇਂ ਸੀ, ਇਹ ਵੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਰਪੰਚ ਸੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਆਟੋਮੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਉਦਾਸੀਨ ਨਿਰੀਖਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਜੋ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬਦਲੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਨਿਯਮਿਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਜਾਪਦੀਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ 8 ਅਗਸਤ 1961 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਸਵੀਕਾਰ

ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰ ਦੀ ਅਸਧਾਰਨ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਚੈਕਸੀ ਨਾਲ। ਇਸ ਨਾਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੈਰ-ਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਦੁਆਰਾ ਥਰੋਟਲ ਜਾਂ ਬੇਅਸਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਆਫ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ 1917 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਲੀਅਮ 4ਵਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 16-F ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਯਮ 14 ਅਤੇ 15।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੂਹ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨੀਲਾਂ ਦੂਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਖੂਹ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੂਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਔਖਾ ਹੈ-ਅਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਠੇਸ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ-ਕਿਉਂ 8 ਅਗਸਤ 1961 ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ 6 ਅਕਤੂਬਰ 1961 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਖੂਹ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦਰਸਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਚਿਤ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵੀ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਦਾਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਇਹ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਰਗੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ - ਇਹ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਭਾਵਨਾ, ਲੋੜੀਂਦੀ ਚੈਕਸੀ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤਤਾ, ਨਿਆਂਇਕ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਅਤੇ ਡੂੰਘੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ ਫੜਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਹੁੰਦਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਪੈਟਰਨ ਦੇ ਜਮਹੂਰੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਸਾਡੀ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ - ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ-ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਸਾਡੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੀ ਬਣਤਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਉਦਯੋਗ, ਚੈਕਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਗਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੀਵੇਂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੀ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਭਿਅਕ ਸਮਾਜ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਪਿਆਰ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਦੀ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਸਾਡੀ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਭਰੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵੱਲ ਹੋਰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਸੰਭਾਲ। ਨਿਆਂਇਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ

ਜੇਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੀਮਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੈਂ ਇਸ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 50 ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਅਧਿਕਾਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਖਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਿਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਨ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

Kewal kumar
Translator